

De poststroom onder spanning! (deel 1)

Post is een niet weg te denken cultuurgood van ons geworden. De eerste

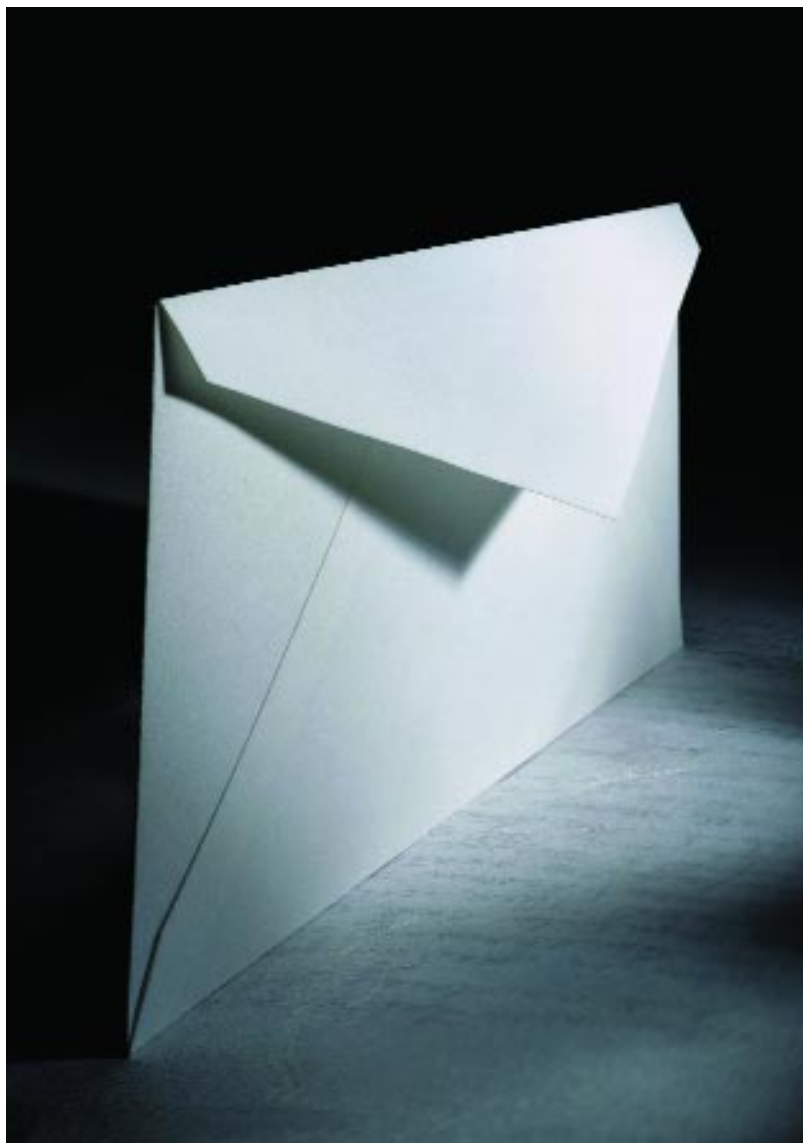
Nederlandse postzegel stamt echter pas uit 1852 en onze PTT heeft maar een korte

geschiedenis achter de rug. Het resulteerde van 1928 tot in 1989 onder de ministers van Financiën en van Verkeer & Waterstaat. In deze korte periode hebben veel Nederlandse woorden hun betekenis

gekregen. Denk maar eens aan postkantoor, postauto, post-restante, postgiro, postbode, postcode, postorderbedrijf, luchtpost (eerst per luchtschip), enzovoort.

Door de ontwikkelingen in de informatietechnologie is de vraag of de PTT wankelt op haar postament, óf niet! In augustus en september is er in Facto al aandacht besteed aan cellulose- en digitaal papier. In deze en de volgende aflevering duiken we de postkamer in (en wat daarna komt).

Leo A.M. Hooijmans 1

Niet alleen uit onze tijd kennen we de postbode. In het oude Egypte, Perzië, China (allemaal ver voor onze jaartelling) en in Europa in de 12e en de 13e eeuw, bestonden er redelijk betrouwbare berichtendiensten. Twee van de betekenissen van *post* is *wissel- respectievelijk pleisterplaats gevestigd aan de Romeinse postwegen en samenvattende benaming voor de instantie belast met de overbrenging van berichten (brieven, briefkaarten, drukwerk) en goederen*.

Jarenlang is postverzending een nauwelijks veranderende werkzaamheid geweest. Natuurlijk kwam er meer massa en gingen de hulpmiddelen in

techniek vooruit. Maar daarin was de Post alleen maar volger en zeker geen voortrekker.

Vanaf de beginjaren van computergebruik tot en met het heden worden brieven nog steeds afgedrukt, in enveloppen geschoven, dichtgelikt en in de brievenbus van PTTPost gestopt waarna ze met een vervoermiddel worden opgehaald. Eerst gaat het naar een DistributieCentrum. Daarna per vervoermiddel van het ene DC naar het andere DC, waarna de brieven per vervoermiddel naar het plaatselijke verdeelcentrum worden gebracht, waar de postbode op de fiets(!) en met de hand de poststukken uitvent. Dit

gebeurt met een ongelofelijke snelheid in vergelijking met de beginjaren van onze Tante Post. Technische hoogstandjes zorgen dat de briefpost in Europa binnen een/twee werkdag(en) bezorgd kan worden. De PTT kan hierop best trots zijn, maar...is het nog wel van deze tijd? Is het nog wel verantwoord om het in stand te houden als je kijkt naar het energieverbruik wat deze verplaatsing van cellulosepapier kost?

Nog niet blind, maar wel bijziend

Heel lang heb ik het idee gehad dat mensen daar bijziend voor waren. Ik

¹ Leo Hooijmans van Galileo & Partners (www.npartners.nl) uit Noordwijk is kenniswerker en docent op het gebied van de kantoorindeling en -uitrusting.

heb dat in de stukjes over cellulose- en digitaal papier reeds beschreven. Op seminars en bijeenkomsten werd er al een aantal jaren over het belang van digitaliseren gesproken.

Plastic sheets

Meestal kwam je van een koude kermis thuis. Een van de bijeenkomsten kan ik me nog goed herinneren. Op de ledenvergadering van de NVBA (Nederlandse Vereniging van BedrijfsArchivarissen) sprak men in oktober 1998 over het onderwerp: *Digitale duurzaamheid, hoe realiseer je dat?*. Je verwacht van gastsprekers van onder andere Rijkswaterstaat en DSM een flitsende LCD-presentatie. Maar niets van dat alles. Een trotse opmerking van één van de sprekers dat je de sheets zo mooi kunt maken in PowerPoint van MS schiet volledig aan je voorbij als je de presentatie ziet op plastic sheets die stuk voor stuk op een overheadprojector moeten worden gelegd. Daarbij krijg je dan weer een kilogram cellulosepapier mee. Dit papier ligt misschien nog ergens tussen een stapel andere zoi. Of niet, want ik ben gewend de laatste tijd papier waar ik waarschijnlijk toch nooit meer naar zal kijken direct weg te gooien.

Door de digitale opslag van mijn agenda en mijn notities kon ik natuurlijk de datum (29 oktober 1998) en de namen en onderwerpen van de sprekers weer terughalen voor het schrijven van dit stukje. Het bestuur van de NVBA en misschien enkele toehoorders kunnen de presentaties van mevrouw H.A. Hokke, de heer T. ten Cate, de heer W.M.G. Bekkers en de heer J.H.E. Goutier in gedachten terughalen. Maar de meesten zijn de informatie al lang kwijt.

Beweging

Een paar maanden terug kreeg ik het gevoel dat er beweging komt in de massa. Met name de MailProfs (onderdeel van PTTPost) maken zich nu op om de komende digitalisering het hoofd te bieden. Ze boden in november 1999 een seminar aan in het techniekmuseum *NewMetropolis*. Een (w)aardige plek daar boven het begin van de IJtunnel in Amsterdam om over digitale postbehandeling te discussiëren. Ik was aangenaam verrast door het aantal deelnemers (ca. 175).

MailProfs trouwens ook. Aan de parkeerfaciliteiten, de begeleiding tussen de presentaties en de cateringfaciliteiten was duidelijk te zien dat ze overdonderd waren door zó'n grote belangstelling. Gelukkig werden minpuntjes van de voornoemde zaken geheel goedge maakt door oude en nieuwe bekenden die ik op deze dag tegenkwam.

Van de vereniging FMN kon ik onder andere met Hidde, Ruud en Bé bijpraten. In de wandelgangen was het leuk om met mevrouw Verdoold over het onderwerp te kletsen en de gemeenschappelijke kennis die we bleken te hebben. De dag werd helemaal goedge maakt door Maud en Marjolein, journaliste en fotografe van het blad Mailpaper. Maud had me al eens een telefonisch interview afgenomen. Aan de telefoon was ze al erg sympathiek, maar in het echt was ze nog veel aantrekkelijker. Maud en Marjolein van vlees en bloed. Daar kan geen digitale foto tegenop. En een analoge foto zeker niet! Als we nu eens de kans kregen om door digitalisering meer tijd over te houden en minder kosten te maken, dan kan die tijd en de besparing wel eens besteed worden aan meer zakelijke bijeenkomsten met een sociaal tintje.

Zoals reeds vermeld, zien een aantal leidinggevendenden van MailProfs brood in digitalisering. Met name van uw post. Zij stellen zich voor om voortaan uw post te ontvangen, uit te pakken, in te scannen, zo nodig te OCR-en (leesbaar schrift voor de computer) en het dan bij u per datalijn en/of een draagbaar medium (bijvoorbeeld CD) aan te leveren. Voor de grotere organisaties stellen ze voor om dat onder de uitbesteding van de postkamer te laten vallen. Daar kennen ze drie scenario's voor.

1. Onder management.

Uw postkamer, repro en/of archief komt onder een deskundige leiding van MailProfs

2. Glijdende schaal.

Dat is langzaam wennen aan een complete uitbesteding.

3. Complete overname.

U heeft geen omkijken meer naar uw postkamer, repro en/of archief.

Het digitaal verzorgen van uw post valt hier goed in te passen. Om dit te

verkopen was het gratis seminar door de MailProfs georganiseerd. Een aantal medewerkers bij MailProfs kunnen dus slim vooruitkijken. Bij een ander aantal moet de knop nog wel worden omgezet. Bij de ontvangst werden er royaal meer dan 120 bladzijden cellulosepapier uitgedeeld. Onder andere de teksten van de presentaties in een glimmende map van MailProfs. Dat zijn we nog zo gewoon vanuit het celulosetijdperk. Bijna een ieder die mij kent, verwacht dan de spottende opmerking 'of we dat niet op een CD kunnen krijgen'. Dat doe ik dan ook en een oogopslag met volslagen onbegrip is nog steeds het gevolg.

CD of e-mail

Het grote probleem is dat misschien een 20% héél blij met een CD zou zijn, maar 80% zal dan verstoken zijn van informatie. Voor mensen die iets uit willen delen een groot probleem. Vriendelijker zou het zijn om bij de ontvangst te vragen of men een papieren dossier wil meenemen en/of een digitale uitvoering op CD of direct (dezelfde dag) de digitale informatie liever per e-mail ontvangt. Beetje bij beetje groeit dat natuurlijk. Bij MailProfs ook. Na het seminar heb ik een mailtje naar ze gezonden of ik de teksten via de e-mail kon krijgen. Direct daarna ontving ik antwoord dat de complete tekst binnen een week op hun webpagina's zou staan. Na vier weken nog maar eens per e-mail navraag gedaan, waarop direct gereageerd werd dat er CD's naar de aanvrager(s) onderweg waren. Deze werd een dag later door PTTPost bezorgd.

Er zal nog veel water door de Rijn stromen voordat we helemaal uit de (cellulose)papierzee zijn gered.

In de volgende uitgave van Facto Magazine kijken we eens hoe de cellulosepost binnenkomt en wat er nodig is om het te digitaliseren.